

**Gemeente
Haarlem**

Strategisch huisvestingsplan onderwijs 2019-2022

Actualisatie januari 2020

13 januari 2020

Jeugd, onderwijs en sport

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Terugblik SHO's 2018-2022 en 2019-2022	4
2.1	SHO 2018-2022	4
2.2	SHO 2019-2022	6
2.3	Actualisatie SHO 2019-2022	8
3.	Actuele vraagstukken	9
3.1	Huisvesten grotere International School Haarlem (ISH)	9
3.2	Realiseren tienercollege of juniorcollege	9
3.3	Realiseren openbare brede scholengemeenschap voor voortgezet onderwijs in Schalkwijk	10
3.4	Hoe om te gaan met de verdere stijging van marktprijzen in de toekomst	11
3.5	Hoe om te gaan met verduurzaming en de kosten hiervan	12
3.6	Hoe om te gaan met aardgasvrije gebouwen	12
3.7	Hoe om te gaan met de woningbouwplanning en de leerlingenprognose	14
3.8	Is het mogelijk gebruik te maken van alternatieve financieringsvormen	15
3.9	Wat te doen met scholen die niet in het SHO genoemd worden	16
4.	Aangevraagde voorzieningen en uit te voeren projecten 2020-2022	17
4.1	Hoe gaan we om met de aanvragen die voor het JOP 2020 zijn ingediend	17
4.2	Hoe gaan we om met projecten die wel in het SHO staan maar nog niet zijn aangevraagd?	24
4.3	Hoe gaan we om met projecten die al beschikt zijn maar nog niet (geheel) zijn uitgevoerd?	25
4.4	Tot welke prioriteit leidt al het bovenstaande voor de periode 2020-2022	26
4.5	Doorkijk naar de periode 2023 - 2026	28

1. Inleiding

Sinds 1997 zijn gemeenten verantwoordelijk voor onderwijshuisvesting van rijksbekostigd primair, voortgezet en (voortgezet) speciaal onderwijs. Voor deze onderwijsvormen heeft de gemeente een zorgplicht ten aanzien van de huisvesting van de scholen die zich op het grondgebied van de gemeente bevinden. De gemeente moet ervoor zorgdragen dat de scholen kunnen beschikken over voldoende capaciteit in relatie tot het leerlingenaantal. De voorzieningen moeten 'adequaat' zijn, oftewel ze moeten voldoen aan de geldende regelgeving. Schoolbesturen zijn zelf verantwoordelijk voor de exploitatie en het onderhoud van de schoolgebouwen.

Ieder jaar voor een bepaalde datum mogen schoolbesturen aanvragen indienen bij de gemeente voor huisvestingsprojecten. De gemeente beoordeelt deze op inhoudelijke gronden. De aanvragen worden inhoudelijk goedgekeurd of afgekeurd. Daarnaast worden ze financieel getoetst: is er voldoende geld om alles wat inhoudelijk goedgekeurd wordt, toe te kennen? Als het antwoord nee is, dan kunnen aanvragen ook om financiële redenen worden afgewezen. Voor 28 februari moet de gemeente, dat wil zeggen het college van B&W, een besluit nemen op de aanvragen van dat jaar. Dat heet het Programma en overzicht. Op het programma staan de aanvragen die worden toegekend, op het overzicht de aanvragen die zijn afgewezen. In Haarlem staat dit bekend als het Jaarlijks Onderwijshuisvestingsprogramma (JOP).

Daarnaast stellen veel gemeenten een Integraal Huisvestingsplan Onderwijs op (IHP). Hierin is meerjarig opgenomen welke projecten er worden verwacht en welke investeringen daarmee gemoeid zijn. Een IHP wordt door de raad vastgesteld maar heeft geen in de wet verankerde status, in tegenstelling tot het jaarlijks programma en overzicht. In Haarlem hebben we een andere naam voor het IHP, namelijk het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs (SHO).

Voor u ligt het geactualiseerde Strategisch (meerjarig) Huisvestingsplan Onderwijs (SHO) 2019 – 2022. In het SHO zijn de projecten opgenomen die naar verwachting de komende jaren nodig zijn om de leerlingengroei als gevolg van de groei van de stad te kunnen opvangen. Deze uitbreiding van de capaciteit gaat deels ook gepaard met vernieuwing van de onderwijsgebouwen in de stad.

In maart 2018 is het SHO 2018-2022 als informatienota aan de Commissie Samenleving aangeboden. In mei 2019 is een geactualiseerd SHO 2019-2022 besproken in de Commissie Samenleving met als doel vaststelling in de raad. Echter, vanwege het tegenvallende aanbestedingsresultaat van het project Rudolf Steiner is dat SHO niet in de raad vastgesteld. Daarom ligt hier nu een nogmaals geactualiseerd SHO voor.

Deze nota gaat eerst in op de afgelopen anderhalf jaar. Het belicht de twee SHO's die zijn opgesteld en gaat in op de wijzigingen. Vervolgens wordt ingezoomd op een aantal vraagstukken die op dit moment actueel zijn. Per vraagstuk wordt een voorstel gedaan hoe hiermee omgegaan moet worden op inhoudelijk en/of procedureel opzicht. Daarna wordt ingegaan op de projecten voor de komende jaren. Eerst wordt een overzicht gegeven van de voor het Jaarlijks Onderwijshuisvestingsprogramma 2020 (JOP) ingediende aanvragen. Vervolgens wordt een overzicht gegeven van de wel in het SHO genoemde maar nog niet aangevraagde projecten en tot slot wordt een overzicht gegeven van al lopende projecten. Vervolgens is een voorstel opgenomen welke projecten we tot 2022 naar verwachting kunnen uitvoeren, rekening houdend met de beschikbare financiën. Tot slot wordt een doorkijk gegeven naar de periode na 2023.

2. Terugblik SHO's 2018-2022 en 2019-2022

2.1 SHO 2018-2022

Op 13 februari 2018 heeft het college de informatienota 'Uitwerking onderdelen Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs (SHO) 2018-2022' vastgesteld met daarin de onderwerpen voorzieningenstructuur primair en speciaal onderwijs, kwaliteitskader onderwijshuisvesting en visie integrale kindcentra (IKC's). De nota is als informatienota behandeld in de commissie Samenleving op 13 februari 2018. Op basis van die informatienota zijn in de Kadernota 2018 middelen beschikbaar gesteld.

In de genoemde informatienota van 2018 zijn voor de kosten voor de benodigde uitbreiding van de capaciteit onderwijshuisvesting als gevolg van de groei van de stad twee varianten financieel doorgerekend:

- Een minimumvariant gebaseerd op 0,35 kind per nieuwbouwwoning en een benodigde investering van € 1.750/m² BVO;
- Een maximale variant van 0,5 kind per nieuwbouwwoning en een benodigde investering van € 2.000/m² BVO.

In de Kadernota 2018 zijn de benodigde investeringen voor de minimumvariant toegekend voor de projecten voor de korte termijn (tot en met 2022). Voor de komende vier jaar (2019-2022) is zodoende € 4 miljoen per jaar beschikbaar gesteld voor het primair onderwijs (totaal € 16 miljoen) en € 2,75 miljoen per jaar voor het voortgezet onderwijs (totaal € 11 miljoen). Voor de gemeente Haarlem als geheel wordt een investeringsplafond gehanteerd. Dat betekent dat de investeringsruimte voor de collegeperiode gemaximeerd is om de schuld per inwoner niet verder te laten stijgen. Dit heeft als gevolg dat binnen alle wensen en eisen die er binnen de gehele gemeente zijn, keuzes gemaakt moeten worden. Zodoende kon niet de hele 'claim' vanuit het SHO worden toegekend en is ervoor gekozen € 27 miljoen beschikbaar te stellen voor de komende 4 jaar.

In het SHO 2018-2022 waren voor het primair onderwijs projecten opgenomen voor de korte termijn (2019-2022) en voor de lange termijn (2023 e.v.). Voor het voortgezet onderwijs was nog geen gedetailleerde planning beschikbaar omdat de schoolbesturen onderling nog bezig zijn met een verkenning naar de gewenste voorzieningenstructuur. Voor het SHO 2018-2022 is daarom voor het VO gebruik gemaakt van de inschatting van het SHO van 2017. Onderdelen hiervan zijn:

- Herstructurering voortgezet onderwijs (bijvoorbeeld optimalisering bezetting van huidige leegstand);
- Afstoten en herbestemmen van VO-locaties;
- Uitbreiding Schoter Scholengemeenschap;
- Levensduurverlenging Stedelijk Gymnasium;
- Optimalisering huisvesting Coornhert Lyceum.

Concreet betekende dat in het SHO 2018-2022 het volgende voor het primair en voortgezet onderwijs:

Investeringsagenda primair onderwijs per stadsdeel						
Stadsdeel	Locatie	Voorziening	Korte termijn (2019 - 2022)		Lange termijn (2023 e.v.)	
			Frisse scholen B*	Markt ontwikkeling	Frisse scholen B*	Markt ontwikkeling
Noord	Spaarndamsweg Zuid	Nieuwbouw IKC	€ 4.383.838	€ 5.010.100		
	Liduïnaschool locatie Timorstraat	Uitbreiding			€ 200.000	€ 230.000
	Spaarndamseweg Noord	Nieuwbouw 2e IKC			€ 4.383.838	€ 5.010.100
	Korte Verspronckweg	Nieuwbouw Vrije School en/of Ter Cleeff	€ 5.468.838	€ 6.250.100		
		Uitbreiding			€ 968.275	€ 1.106.600
	Planetenlaan	Uitbreiding Zonnewijzer			€ 805.000	€ 920.000
Zuidwest	Spoorzone	Nieuwbouw Bavoschool en/of Spaarnesant	€ 4.277.000	€ 4.888.000		
		Uitbreiding			€ 880.250	€ 1.006.000
	De Zuidwester	Uitbreiding			€ 805.000	€ 920.000
	Beatrixschool	Uitbreiding			€ 805.000	€ 920.000
Oost	De Talenten	Uitbreiding	€ 660.188	€ 754.500		
		Nieuwbouw			€ 2.755.375	€ 3.149.000
	Prinses Beatrixdreef	Nieuwbouw Zuiderpolder	€ 4.277.000	€ 4.888.000		
		Nieuwbouw ITK			€ 1.934.450	€ 2.210.800
Schalkwijk	Boerhaavewijk	Nieuwbouw Don Bosco			€ 5.461.838	€ 6.242.100
		Nieuwbouw De Globe	€ 5.461.838	€ 6.242.100		
		Nieuwbouw De Wadden			€ 5.461.838	€ 6.242.100
		Sportzaal			€ 1.767.500	€ 2.020.000
	Meerwijk	Nieuwbouw De Wijde Wereld	€ 2.751.875	€ 3.145.000		
		Nieuwbouw De Meer			€ 2.311.750	€ 2.642.000
		Nieuwbouw De Wadden			€ 2.330.563	€ 2.663.500
		Nieuwbouw de Brandaris			€ 2.330.563	€ 2.663.500
		Totaal	€ 27.280.577	€ 31.177.800	€ 33.201.240	€ 37.945.700

* Voor ieder thema (energie, lucht, temperatuur, licht en geluid) zijn drie ambitieniveaus vastgesteld:

- klasse C (acceptabel),
- klasse B (goed) en
- klasse A (zeer goed).

Daaraan zijn (prestatie)eisen gekoppeld. Klasse C is het basisniveau; gebaseerd op geldende wet- en regelgeving, zoals deze in het Bouwbesluit tot 2012 van kracht waren. De eisen zijn zo geformuleerd dat alle eisen die bij C staan ook voor B en A gelden, tenzij daar een zwaardere eis is opgenomen. In 2012 en 2015 (en 2018) zijn de eisen in het Bouwbesluit voor nieuwbouw zodanig verzwakt, dat bij nieuwbouw voor de thema's energie en lucht minimaal klasse B moet worden gerealiseerd.

Investeringsagenda voortgezet onderwijs	
Korte termijn (2019 – 2022)	
2019	€ 1.980.000
2020	€ 6.360.000
2021	€ 3.150.000
2022	€ 1.380.000
Totaal	€ 12.870.000

2.2 SHO 2019-2022

Aangezien bij de Kadernota 2018 voor de minimale variant budget beschikbaar is gesteld, gecombineerd met de prijsstijgingen in de bouw, was het noodzakelijk om de opgenomen projecten te herprioriteren. Dat heeft plaatsgevonden in het SHO 2019-2022.

De uitgangspunten voor dit SHO waren dezelfde als die van het SHO 2018-2022. Wel was de planning van de projecten aangepast aan het beschikbaar gestelde budget en werd inhoudelijk een aantal projecten gewijzigd, te weten:

- De uitbreiding van de Verbeelding was wel genoemd in het SHO 2018-2022 maar niet opgenomen in de investeringsagenda;
- In het SHO 2018-2022 was opgenomen eerst een IKC in het zuidelijk deel van de Spaarndamseweg te realiseren en daarna mogelijk een IKC in het noordelijk deel. Dat is omgedraaid omdat zich in het noordelijk deel vermoedelijk eerder een kans voordoet;
- Bij de Talenten gaan we niet meer uit van uitbreiding, maar van vervangende nieuwbouw omdat de huidige eigenaar van het gebouw, Elan Wonen, een herontwikkeling van de locatie voorziet;
- De uitbreiding van de Mgr. Huibersschool is aan de investeringsagenda toegevoegd.

Voor het voortgezet onderwijs waren de investeringen voor het Schoter en het Stedelijk Gymnasium inmiddels concreter geworden en was het noodzakelijk geworden om investeringen voor de ISH, een extra gymzaal voor het Schoter en het slopen en bouwrijp maken voor het Rudolf Steiner toe te voegen. Hierdoor moest de investering in het Coornhert naar 2023 verschoven worden om binnen het financieel kader te blijven.

Dit geactualiseerde plan is op 9 mei 2019 besproken in de commissie Samenleving. De noodzakelijke prioritering leidde tot de volgende investeringsagenda's:

Investeringsagenda primair onderwijs per stadsdeel						
Stadsdeel	Locatie	Voorziening	Korte termijn (2019 - 2022)		Lange termijn (2023 e.v.)	
			Frisse scholen B	Markt ontwikkeling	Frisse scholen B	Markt ontwikkeling
Noord	Sonneborn terrein	Verplaatsen Liduïnaschool	€ 5.597.375	€ 6.397.000		
	Spaarndamse-weg Zuid	Verplaatsen De Cirkel			nnb	nnb
	Korte Verspronckweg	Nieuwbouw Vrije School			€ 5.468.838	€ 6.250.100
		Uitbreiding			€ 968.275	€ 1.106.600
	Planetenlaan	Uitbreiding Verbeelding	€ 880.250	€ 1.006.000		
		Uitbreiding Zonnewijzer	€ 880.250	€ 1.006.000		
Zuidwest	Spoorzone	Nieuwbouw Bavoschool			€ 4.277.000	€ 4.888.000
		Uitbreiding			€ 880.250	€ 1.006.000
	De Zuidwester	Uitbreiding			€ 880.250	€ 1.006.000
	Beatrixschool	Uitbreiding			€ 880.250	€ 1.006.000
Oost	De Talenten	Vervangende nieuwbouw	€ 2.845.500	€ 3.252.000		
	Prinses Beatrixdreef	Nieuwbouw Zuiderpolder			€ 4.277.000	€ 4.888.000
		Nieuwbouw ITK	€ 1.934.450	€ 2.210.800		
Schalkwijk	Boerhaavewijk	Nieuwbouw Don Bosco			€ 5.461.838	€ 6.242.100
		Nieuwbouw De Globe			€ 5.461.838	€ 6.242.100
		Nieuwbouw De Wadden			€ 5.461.838	€ 6.242.100
		Sportzaal			€ 1.767.500	€ 2.020.000
	Meerwijk	Nieuwbouw De Wijde Wereld	€ 2.751.875	€ 3.145.000		
		Nieuwbouw De Meer			€ 2.311.750	€ 2.642.000
		Nieuwbouw De Wadden			€ 2.330.563	€ 2.663.500
		Nieuwbouw De Brandaris			€ 2.330.563	€ 2.663.500
	Europawijk	Uitbreiding Mgr. Huibers	€ 880.250	€ 1.006.000		
		Totaal	€ 15.769.950	€ 18.022.800	€ 42.757.753	€ 48.866.000

Investeringsagenda voortgezet onderwijs			
Stadsdeel	Locatie	Voorziening	Budget
Noord	Schoter	Uitbreiding	€ 5.222.000
	Schoter	Extra gymzaal	€ 1.100.000
	Gebouw Paulus Mavo	Huisvesten ISH	€ 2.000.000
Centrum	Stedelijk Gymnasium, locatie Prinsenhof	Renovatie	€ 3.800.000
Schalkwijk	Rudolf Steiner College	Sloop en bouwrijp maken	€ 300.000
		Totaal	€ 12.422.000

Na de bespreking van het SHO in de commissie Samenleving is het aanbestedingsresultaat van het project Rudolf Steiner bekend geworden. De veel hogere kosten voor dit project vormde de aanleiding om het SHO 2019-2022 van de agenda van de raadsvergadering van 29 mei te halen. De raad heeft in haar vergadering van 11 juli 2019 aanvullend krediet beschikbaar gesteld voor het Rudolf Steiner. Afgesproken is het SHO aan de hand van de actuele marktprijzen te actualiseren en nieuwe prioriteiten te stellen binnen het vastgestelde budget.

2.3 Actualisatie SHO 2019-2022

Niet alleen de marktprijzen zijn aanleiding om het SHO te heroverwegen. Deze nieuwe herijking is ook aangegrepen om in te spelen op de vertraging van de groei van de stad en om antwoord te geven op een aantal andere actuele vraagstukken.

Groei van de stad

De basis voor het SHO is nog steeds het in 2018 opgestelde stuk waarin een inschatting wordt gemaakt van de benodigde capaciteit onderwijshuisvesting als gevolg van de groei van de stad. Hoewel een deel van deze achtergrondinformatie nog steeds actueel is, zien we dat het tempo van de groei van de stad lager ligt. Dit komt doordat bouwprojecten later uitgevoerd worden en de financiële positie van de gemeente het noodzakelijk maakt prioriteiten te stellen. Dit betekent dat het verschuiven van sommige projecten mogelijk is zonder dat er direct capaciteitsproblemen ontstaan.

Actuele vraagstukken

De volgende inhoudelijke vraagstukken worden in het volgende hoofdstuk behandeld:

- De wens van de raad om te onderzoeken of het huisvesten van een grotere International School Haarlem wenselijk is;
- De ambitie van de coalitiepartijen en het openbaar onderwijs in de stad om een Junior- of Tienercollege te realiseren in Schalkwijk;
- De wens van de raad om een brede openbare voorziening voor voortgezet onderwijs te realiseren in Schalkwijk;
- De vraag hoe om te gaan met verdere stijging van marktprijzen de komende jaren;
- De vraag hoe om te gaan met duurzaamheidseisen en de kostenverdeling hiervan intern binnen de gemeente maar ook tussen gemeente en schoolbesturen;
- Hoe om te gaan met aardgasvrije gebouwen;
- Hoe om te gaan met de wijzigingen in de woningbouw en de leerlingenprognoses
- De vraag of er alternatieve financiering is te bedenken voor de investeringen waarvoor we staan;
- Wat moet er gebeuren met de scholen die niet in het SHO genoemd worden.

Deze onderwerpen worden hieronder eerst behandeld. Dat leidt vervolgens tot de vraag welke projecten we de komende jaren gaan uitvoeren en welke we doorschuiven naar de periode na 2022. Dat wordt behandeld in hoofdstuk 4.

3. Actuele vraagstukken

3.1 Huisvesten grotere International School Haarlem (ISH)

Op 9 mei 2019 heeft de commissie Samenleving gesproken over de informatienota 'Stand van zaken en vervolg Internationale School Haarlem' (2019/33163). Het college heeft daarbij gevraagd naar de zienswijze van de commissie over de wenselijkheid om huisvesting voor meer dan 360 leerlingen te onderzoeken en zo ja of er een voorkeur is voor een of meer van de gepresenteerde scenario's. De commissie heeft daarbij het college de opdracht gegeven om dit te onderzoeken, zonder daarbij een voorkeur voor een scenario uit te spreken. Het had de voorkeur van de commissie om bij de Kadernota 2020 een integrale afweging te kunnen maken over dit onderwerp in relatie met alle andere wensen die dan op tafel liggen.

Zoals ook opgenomen in de genoemde informatienota, zal het huisvesten van meer dan 360 leerlingen altijd extra geld kosten. Dit geld is niet opgenomen in de meerjarenbegroting. Ook is er geen leegstaande gemeentelijke accommodatie beschikbaar waar een grotere ISH tegen lage kosten gehuisvest kan worden. Bovendien is in de loop van 2019 duidelijk geworden dat de gemeente voor een grote bezuinigingsopgave staat. Het is daarom de vraag of het opportuun is op dit moment onderzoek te doen naar het huisvesten van een grotere ISH. Dit legt onnodig beslag op de beschikbare capaciteit en middelen en wekt bovendien verwachtingen bij de school, bij ouders en inwoners die waarschijnlijk niet ingelost kunnen worden. Voorgesteld wordt daarom om ons tot en met 2022 te richten op het goed huisvesten van maximaal 360 leerlingen, een aantal waar we ons als gemeente aan hebben gecommitteerd (zoals opgenomen in de businesscase en het convenant tussen gemeente en schoolbesturen).

3.2 Realiseren tienercollege of juniorcollege

Een juniorcollege biedt onderwijs aan 10-14 jarigen waarbij het de bedoeling is dat de overgang van primair onderwijs naar voortgezet onderwijs gemakkelijker wordt gemaakt. Ook kan dit bijdragen aan het vergroten van de gelijke kansen voor iedereen. Dit idee is bovendien opgenomen in het coalitieprogramma 'Duurzaam Doen'.

Bij de bespreking van de realisatie van de instandhouding van het openbaar onderwijs in de commissievergadering van 28 november jl. hebben de aanwezige bestuurders van Spaarnesant en Dunamare de stand van zaken over een junior college in Haarlem gegeven. Naar aanleiding van het initiatief tot een junior college, hebben de andere schoolbesturen in het primair en voortgezet onderwijs gevraagd een nadere verkenning naar dit onderwerp uit te voeren. Inmiddels zijn in het onderwijs verkennende gesprekken gestart over het soort onderwijsvoorziening, het aantal onderwijstypen, de instroom van leerlingen uit groepen 7 en 8 van het basisonderwijs en de uitstroommogelijkheden voor leerlingen naar de derde klas van het regulier voortgezet onderwijs. Gezien de onderwijsinfrastructuur VO in Haarlem en de inhoudelijke, organisatorische en financiële complexiteit is een junior college alleen levensvatbaar wanneer de voorziening gedragen wordt door het totale onderwijsveld in Haarlem. Schoolbesturen vervolgen het overleg hierover. Uitgangspunt hierbij is dat het onderwijs maatregelen neemt zodanig dat leerlingen gelijke onderwijskansen krijgen.

3.3 Realiseren openbare brede scholengemeenschap voor voortgezet onderwijs in Schalkwijk

Speciale aandacht verdient de aanwezigheid van voortgezet onderwijs in Schalkwijk. Het aanbod aan voortgezet onderwijs wordt in dit stadsdeel geleverd door het Rudolf Steiner College met een aanbod van MAVO, HAVO en VWO. Aan de rand van Schalkwijk bevindt zich het Haarlem College voor VMBO. Zo zijn alle schoolniveaus vertegenwoordigd. Echter, het Rudolf Steiner College zit, ook met de aanstaande nieuwbouw, vol en is geen openbare scholengemeenschap en feit is dat veel leerlingen uit Schalkwijk buiten de wijk naar een middelbare school gaan. Overigens geldt voor stadsdeel Oost min of meer hetzelfde: in dit stadsdeel is in het geheel geen voortgezet onderwijs aanwezig.

Er zijn op dit moment ongeveer 1.600 leerlingen in de VO-leeftijd in Schalkwijk. Hiervan gaat ca. 25% binnen Schalkwijk naar school. Aanvullend gaat ca. 50% naar andere scholen in Haarlem en de overige 25% gaat buiten Haarlem naar school. Van alle leerlingen gaat ca. 60% naar het VMBO-t, HAVO of VWO op een school binnen de regio (de schooltypen voor een brede scholengemeenschap). Het gaat daarbij om ca. 1.000 leerlingen. Ongeveer 22% gaat naar het VMBO BB/Kader (Haarlem College of Sterren College).

Van 2006 tot 2013 is getracht met het Teyler College een openbare scholengemeenschap in Schalkwijk op te richten. Om verschillende redenen is dat geen succes gebleken. Het oprichten van een nieuwe brede openbare scholengemeenschap in Schalkwijk lijkt ook nu niet haalbaar, onder meer vanwege het te lage leerlingenaantal. Schoolbesturen geven aan dat een leerlingenaantal van ca. 900 – 1.200 nodig is voor een levensvatbare brede scholengemeenschap. Op zichzelf zijn er voldoende leerlingen in Schalkwijk om dit aantal in theorie te halen, maar dat zou betekenen dat praktisch iedere leerling die op het VMBO-t, HAVO of VWO zit, moet kiezen voor de nieuwe school in Schalkwijk. Natuurlijk zullen de leerlingenaantallen in Schalkwijk vanwege de woningbouw toenemen, maar dit is onvoldoende om een extra levensvatbare brede scholengemeenschap mogelijk te maken, tenzij grote aantallen ouders en leerlingen niet langer voor de bestaande scholen kiezen en dat is niet waarschijnlijk. Indien dat wel gebeurt, zal dat ten koste gaan van andere bestaande scholen. Op basis van de huidige inschrijvingen zal dat met name ten koste gaan van het Sancta Maria, het Coornhert en mogelijk Haemstede Barger MAVO in Heemstede.

Indien bij de raad en/of inwoners de wens blijft bestaan om een brede openbare onderwijsvoorziening voor voortgezet onderwijs in Schalkwijk te vestigen, dan zou besloten moeten worden om een andere vergelijkbare voorziening voor openbaar onderwijs, te weten het Coornhert Lyceum of het Schoter, te verkleinen. Echter, beslissing tot oprichten of sluiten van schoollocaties is niet aan de gemeente(raad) maar aan de schoolbesturen die actief zijn in de regio. Indien tot het oprichten van een brede openbare onderwijsvoorziening voor voortgezet onderwijs besloten wordt, moet hiervoor voor rekening van de gemeente een schoolgebouw gerealiseerd worden want een bestaand pand is niet beschikbaar. Wanneer we uitgaan van het minimum van 1.000 leerlingen, kan hier, heel grofweg, een investering mee gemoeid zijn van ca. € 18 miljoen. Een investering die niet reëel is in deze tijd van hoge marktprijzen en lage beschikbare budgetten. Bovendien zou een dergelijke investering leiden tot leegstand elders wat in feite neerkomt op kapitaalvernietiging.

3.4 Hoe om te gaan met de verdere stijging van marktprijzen in de toekomst

De meest recente aanbesteding voor een nieuwbouw/renovatieproject heeft uitgewezen dat de actuele totale ontwikkelkosten van een dergelijk project in onze regio medio 2019 neerkomt op een investering van ca. € 2.500/m² bruto vloeroppervlak (BVO) (kwaliteitsniveau huidig bouwbesluit + frisse scholen B + aardgasvrij), inclusief BTW. Echter, de daadwerkelijke kosten van een bouwproject zijn van een aantal factoren afhankelijk, zoals:

- De bouwmarkt: bij krapte stijgen de prijzen;
- De locatie: binnenstedelijk bouwen is over het algemeen duurder dan in een leeg weiland bouwen;
- Kwaliteitseisen: bouwen strikt volgens het bouwbesluit of met aanvullende eisen;
- Afmeting en positionering van het kavel: een lastig kavel kan leiden tot een ingewikkeld gebouw met bovendien inefficiënter ruimtegebruik en minder gunstige exploitatie;
- De grootte van het project: een beperkte uitbreiding is relatief duurder dan een groot nieuwbouwproject;
- De keuze voor traditioneel of innovatief bouwen;
- Nieuwbouw of renovatie: bij renovatie zijn er meer onzekerheden die door de aannemer doorgerekend worden in de offerte.

Bovenstaande betekent dat een budget van € 2.500/m² BVO bij het ene project wel haalbaar is maar bij het andere project niet. Daarom is in dit SHO een post van 10% van de waarde van de totale investeringen opgenomen ter dekking van mogelijke tegenvallers.

Bovendien moeten we bij ongewijzigde economische omstandigheden ermee rekening houden dat de kosten de komende jaren blijven stijgen, mogelijk met 5-8% per jaar. Daarnaast moeten we er rekening mee houden dat tussen het beschikbaar stellen van een krediet voor een project en de uitvoering er van, vanwege het uitgebreide ontwerp-, participatie- en besluitvormingstraject, niet zelden meerdere jaren zitten. Het is dus verstandig om vanwege deze twee redenen rekening te houden met indexatie van budgetten in de loop van de jaren. Gedurende de komende jaren houden we de werkelijke prijsontwikkeling bij en indien hier aanleiding voor is, moeten de budgetten verder geïndexeerd worden, bovenop de 5% indexatie waar al rekening mee wordt gehouden.

Ondanks bovenstaande hebben we de komende jaren wel te maken met een investeringsplafond. De nu beschikbare budgetten zijn tegelijk het plafond: wanneer een project duurder wordt, zal dit leiden tot het verschuiven van andere projecten of het aanpassen van het betreffende project.

De onderwijswetten verplichten het college om jaarlijks een bekostigingsplafond vast te stellen (art. 93 WPO, art. 91 WEC en art. 76d WVO). Deze wettelijke verplichting is opgenomen in artikel 11 van de Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs Haarlem 2015. Het bekostigingsplafond is het bedrag dat het college jaarlijks beschikbaar stelt voor het bekostigen van de voorzieningen huisvesting onderwijs. Als het bedrag niet toereikend is voor alle aanvragen, is het noodzakelijk prioriteiten te stellen. Voorzieningen die om financiële redenen niet kunnen worden gehonoreerd, worden opgenomen in het overzicht. Het staat gemeenten vrij om een bekostigingsplafond per soort voorziening of per onderwijssoort vast te stellen.

3.5 Hoe om te gaan met verduurzaming en de kosten hiervan

Onder duurzaamheid worden tegenwoordig veel onderwerpen geschaard. Hierdoor komt het voor dat tussen partijen als gemeente en schoolbesturen niet altijd helemaal duidelijk of iedere partij met duurzaamheid hetzelfde bedoelt.

Bij onderwijshuisvesting is de gemeente bij nieuwbouw ervoor verantwoordelijk een gebouw te realiseren dat voldoet aan het bouwbesluit. Echter, er is ook behoefte aan verbeteringen van bestaande gebouwen zodat ze meer voldoen aan de wensen en eisen van de huidige tijd. De gemeente is verantwoordelijk voor vervangende nieuwbouw en uitbreiding, de schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor het onderhoud van schoolgebouwen.

Duurzaamheidsmaatregelen die zijn gericht op het verlagen van het energieverbruik en die binnen een redelijke termijn zijn terug te verdienen, kunnen voor rekening van schoolbesturen komen. De vraag is daarbij wel wanneer dit uitgangspunt toegepast wordt. Zo is dubbel glas al zo gangbaar dat nooit de vraag wordt gesteld hoeveel m³ gas wordt bespaard door toepassing van HR++ glas ten opzichte van enkel glas. Ook geldt dat sommige duurzaamheidsmaatregelen wel tot een lager of ander energieverbruik leiden maar niet binnen een redelijke termijn (15-20 jaar) terug te verdienen zijn. In die gevallen moeten gemeenten en schoolbesturen afspraken maken met elkaar over wie wat bijdraagt. Maatregelen voor het verbeteren van het binnenklimaat leiden vaak naast besparingen in energieverbruik ook tot kostenverhogingen vanwege de investering in dure installaties met bijbehorend onderhoud en de hogere energiekosten die deze installaties vaak vragen. Het onderwerp duurzaamheid en wie betaalt wat is daarmee een onderwerp waarover per situatie overleg tussen gemeente en schoolbesturen nodig is.

Schoolbesturen in het primair en speciaal onderwijs mogen het geld dat zij van het rijk ontvangen niet inzetten voor andere taken dan voor materiële instandhouding van het gebouw en personeelskosten. Zij mogen dus niet investeren in het schoolgebouw. Echter, voormalig staatssecretaris Dekker heeft in de Kamer aangegeven dat “investeren” in duurzaamheid wat hem betreft mogelijk is, mits het gaat om een redelijk bedrag dat zich in redelijke termijn laat terugverdienen. Wat redelijk is, is daarbij niet bepaald. Deze uitspraak is door OCW niet verwerkt in de regelgeving. Wanneer de gemeente middelen beschikbaar stelt, voldoende om een schoolgebouw te realiseren dat voldoet aan de eisen van het bouwbesluit, dan kan een bestuur dus wel extra investeren. Een redelijke terugverdienterminen volgens de PO-Raad is tussen de 10 en 15 jaar. Het VO kent een dergelijk investeringsverbod niet maar ook hier geldt dat er sprake moet zijn van een redelijke terugverdienterminen. Binnen het kwaliteitskader hebben gemeente Haarlem en schoolbesturen afspraken gemaakt over het gewenste kwaliteitsniveau van schoolgebouwen en over een kostenverdeling tussen gemeente en schoolbesturen bij renovatie en nieuwbouw.

3.6 Hoe om te gaan met aardgasvrije gebouwen

Met ingang van 1 juli 2018 is het Bouwbesluit gewijzigd. Het is de netbeheerder verboden gasaansluitingen te realiseren voor nieuwbouwwoningen en nieuwe bouwwerken voor kleinverbruikers met een aansluiting van minder dan 40m³ gas per uur. Het verbod geldt ook op inbreidingslocaties waar al een gasnet ligt. Het college van burgemeester en wethouders kan besluiten tot aanwijzing van het gebied als een gebied waar de aansluitplicht wel geldt. Dit kan alleen bij zwaarwegende redenen van algemeen belang, die een uitzondering strikt noodzakelijk maken.

Uit bovenstaande volgt dat nieuwe schoolgebouwen niet meer op het gasnet worden aangesloten, want nieuwe schoolgebouwen moeten immers aan het Bouwbesluit voldoen. Bovenstaande geldt echter niet voor scholen die gerenoveerd of uitgebreid worden. Echter, in Haarlem is de Argonauten bij een renovatie op initiatief van het schoolbestuur volledig aardgasvrij gerenoveerd. Zowel gemeente als schoolbestuur hebben aan de totaalrenovatie meebetaald. Voor specifiek het aardgasvrij maken van het gebouw is aan de gemeente geen aanvullende financiering gevraagd. Er heeft daarom geen discussie over terugverdientijd van de investering plaatsgevonden. De nieuwbouw van het Rudolf Steiner College en de renovatie van de Rudolf Steinerschool worden op initiatief van het college van B&W aardgasvrij uitgevoerd waarbij de scholen dat deel dat in 20 jaar terug te verdienen is, voor rekening nemen.

Op dit moment loopt een aantal projecten waarbij het de vraag is of ze aardgasvrij worden uitgevoerd en/of de gemeente hierbij een financiële bijdrage levert. Het gaat om:

- Molenwiek Dalton (uitbreiding): Het schoolbestuur heeft besloten deze uitbreiding aardgasvrij te realiseren en vraagt de gemeente om een bijdrage.
- Cruquius (renovatie): Het schoolbestuur heeft besloten dit schoolgebouw aardgasvrij te maken en vraagt de gemeente om een bijdrage.

Op zeker moment is tussen gemeente en schoolbestuur een principe afspraak gemaakt over Molenwiek Dalton. De gemeente zou hiervoor € 100.000 beschikbaar stellen. Bovendien is dit budget in het investeringsplan onderwijshuisvesting opgenomen. Voorgesteld wordt daarom om in dit SHO op te nemen dat voor het aardgasvrij maken van de uitbreiding van Molenwiek Dalton € 100.000 beschikbaar wordt gesteld.

Voor het aardgasvrij maken van de Cruquius zijn geen financiële beloftes gedaan of verwachtingen gewekt. Voor dit project is in een businesscase uitgerekend of de meerinvestering binnen 20 jaar terug te verdienen is. Dat bleek het geval. Daarom is in een gesprek met Spaarnesant aangegeven dat de gemeente geen bijdrage zal verlenen. Spaarnesant gaf aan geen bezwaar te hebben tegen de businesscase maar principieel voor een bijdrage vanuit de gemeente te zijn. Hiervoor pleit dat Spaarnesant door dit project veel kennis en ervaring opdoet die te gebruiken is binnen de gemeente. De Cruquius is een oud schoolgebouw uit de jaren 20 dat voorzien wordt van PVT panelen; deze leveren zowel elektriciteit als warmte. Een lucht-water-warmtepomp was bijvoorbeeld niet mogelijk vanwege potentiële overlast in de buurt en het aanzicht van het gebouw. Spaarnesant heeft daarom gevraagd om een symbolische bijdrage van de gemeente. Spaarnesant heeft gevraagd om een bijdrage van € 22.000. Voorgesteld wordt om het SHO op dit punt aan te passen en deze bijdrage te verlenen vanwege de voortrekkersrol die Spaarnesant op dit gebied vervult.

Voor onderstaande projecten is in overleg tussen schoolbesturen en gemeente besloten om de uitbreiding en renovatie zo veel als mogelijk voor te bereiden op aardgasvrij maar nog niet over te gaan tot volledig aardgasvrij.

- Het Schoter (uitbreiding, JOP 2019)
- Stedelijk Gymnasium, locatie Prinsenhof (renovatie, JOP 2019)

Voor onderstaande projecten ligt nog geen concrete vraag voor een bijdrage vanuit de gemeente en is bovendien ook nog niet besloten of het project aardgasvrij gaat worden uitgevoerd. Maar het is te verwachten dat deze vragen tijdens de looptijd van dit SHO wel op tafel gaan komen.

- De Zonnewijzer (vervanging semipermanente lokalen, JOP 2020)
- Mgr. Huibersschool (uitbreiding, JOP 2020)
- De Verbeelding (vervangende nieuwbouw, JOP 2020)

In de toekomst kan het om meer schoolgebouwen gaan, want lang niet ieder schoolgebouw zal tot 2040 (het jaar waarop Haarlem aardgasvrij wil zijn) vervangende nieuwbouw krijgen.

Gemeenten moeten voor 2021 een transitievisie hebben waarin staat welke wijken wanneer van het aardgas af gaan en welk alternatieve energie-infrastructuur dan beschikbaar komt. Voor iedere wijk worden dan uitvoeringsplannen gemaakt die concrete antwoorden moeten gaan geven op de 'hoe' vraag. Hieruit volgt dat het voor bestaande schoolgebouwen verstandig is om de genoemde visie af te wachten. Het is wel verstandig om bij renovaties en uitbreidingen zo veel mogelijk voor te sorteren op aardgasvrij, door bijvoorbeeld zoveel mogelijk te isoleren en rekening te houden met lage temperatuurverwarming. Tegelijk is de stap naar volledig aardgasvrij er een waar soms beter op gewacht kan worden. Natuurlijk mogen schoolbesturen op eigen initiatief altijd besluiten een gebouw aardgasvrij te realiseren. Een (symbolische) bijdrage van de gemeente is dan ook niet aan de orde. Overigens is het de verwachting dat aardgasvrije maatregelen zich steeds beter terug laten verdienen. Wanneer aardgasvrij wel vanuit de gemeente of hogere wetgeving wordt opgelegd, moet in een businesscase berekend worden welk deel van de meerinvestering in 20 jaar wordt terugverdiend. Dat deel wat in 20 jaar niet kan worden terugverdiend, kan voor rekening van de gemeente komen. De terugverdientijd is overigens onder meer afhankelijk van de gas- en elektraprijs. Door overheidsingrijpen kan de terugverdientijd verkort worden.

3.7 Hoe om te gaan met de woningbouwplanning en de leerlingenprognose

Jaarlijks laat de gemeente actuele leerlingenprognoses opstellen op basis van de meest recente 1-oktobertelling. De leerlingenprognoses houden rekening met de bevolkingsprognose, woningbouw en de ontwikkeling van de leerlingenaantallen op de scholen vanuit het verleden. De leerlingenprognose wordt jaarlijks geagendeerd in de werkgroep Huisvesting & Financiën en wordt vervolgens vastgesteld. Aanvragen worden getoetst aan deze leerlingenprognose. De meest actuele leerlingenprognose maakt dan ook onderdeel uit van dit SHO. Op dit moment is de meest actuele leerlingenprognose die van 2019, gebaseerd op de telling van 1 oktober 2018.

De systematiek van de leerlingenprognose kent echter een aantal beperkingen, te weten:

- De leerlingenprognose wordt onder meer gebaseerd op de bevolkingsprognose. De gemeente stelt eens in de 2 jaar de bevolkingsprognose op. De laatste keer is dat in 2018 gebeurd, de volgende keer gebeurt dit in 2020. Zodoende loopt de bevolkingsprognose telkens enigszins achter. De woningbouwplanning maakt deel uit van de bevolkingsprognose. Sinds 2018 zijn verschillende projecten verschoven in de tijd, zowel naar voren als naar achteren. Ook zijn er nieuwe projecten ontstaan. Bij de nieuwe leerlingenprognose van 2020 is het effect van de nieuwe bevolkingsprognose zichtbaar. Met name voor de stadsdelen Noord en Schalkwijk is de verwachting dat de actuele bevolkingsprognose met daarin de woningbouwplanning, gevolgen zal hebben voor de leerlingenprognose. Voor Noord geldt dat in de ontwikkelzone Orionzone ca. 600 woningen gebouwd gaan worden. Voor Schalkwijk geldt dat met name rond de Europaweg vergevorderde plannen zijn voor woningbouw/transformatie. Ook dit zal naar verwachting invloed hebben op de leerlingenprognose.
- De leerlingenprognose houdt geen rekening met de opbouw van nieuwe scholen, zoals De Verbeelding of De Argonauten. Er is voor deze scholen nog te weinig informatie uit het verleden beschikbaar om een goede prognose te maken. Aan de andere kant weten we dat dergelijke scholen met een X-aantal leerlingen per jaar gaan groeien totdat de eindsituatie is bereikt. Deze groei zal altijd ten koste gaan van andere scholen, omdat het totaal leerlingenaantal niet wijzigt door de komst van nieuwe scholen. Het is zaak om met elkaar te bespreken wat de gevolgen van de opbouw van nieuwe scholen zijn voor andere scholen en hieruit conclusies te trekken.

- De leerlingenprognose houdt geen rekening met een maximum aantal leerlingen op een bepaalde school. Voor sommige scholen geldt dat er een maximum aantal leerlingen is dat gehuisvest kan worden, bijvoorbeeld vanwege afspraken met de buurt of vanwege beperkte capaciteit en de onmogelijkheid van uitbreiding. Zo heeft de Bos en Vaartschool bijvoorbeeld een maximumcapaciteit van 520 leerlingen. De leerlingenprognose kan echter uitwijzen dat dit soort scholen blijft doorgroeien. Ook hier is het dan van belang om met elkaar te bespreken bij welke scholen deze leerlingen naar verwachting terechtkomen wanneer het maximum van een school is bereikt.
- Het is nog lastig te voorspellen tot hoeveel extra inwoners en leerlingen de huidige woningbouwplannen leiden. Er zijn relatief veel kleine appartementen gepland (kleiner dan 80 m²). Er zijn verschillende ervaringen met dit soort appartementen. In sommige steden of wijken leiden dit soort appartementen niet of nauwelijks tot extra kinderen. In andere steden of wijken zien we juist dat er toch kinderen worden geboren in dit soort appartementen, mogelijk omdat doorstroom vanwege hoge huizenprijzen eenvoudigweg niet mogelijk is. De ervaring zal moeten gaan uitwijzen wat dit voor Haarlem zal gaan betekenen.

Concluderend kan gesteld worden dat de systematiek van de leerlingenprognoses op zichzelf klopt. Wel is het zo dat we met een aantal onzekerheden te maken hebben waar de systematiek geen oplossing voor kan bieden. Dit betekent dat gemeente en schoolbesturen met elkaar goed in gesprek moeten gaan bij het verschijnen van de nieuwe prognoses en de consequenties hiervan voor de ruimtebehoefte, rekening houdend met zaken als de groei van nieuwe scholen en de maximale capaciteit op andere scholen. Het blijft een kwestie van verstandige afspraken met elkaar maken over gewenste uitbreidingen om te voorkomen dat we te laat bouwen maar ook om te voorkomen dat we bouwen voor leegstand.

3.8 Is het mogelijk gebruik te maken van alternatieve financieringsvormen

Traditioneel en wettelijk gezien stelt de gemeente investeringsbedragen beschikbaar aan schoolbesturen om voorzieningen in de onderwijshuisvesting te realiseren. Deze taak ligt bij de gemeenten en kan niet op de schoolbesturen afgeschoven worden. Wel kan gekeken worden of de financiering op een andere manier tot stand kan komen. De volgende financieringsvormen kunnen daarbij denkbaar zijn:

1. Geld lenen
2. Geld van derden:
 - Subsidies van overheden, bijvoorbeeld Schooldakrevolutie of een revolverend fonds
 - Sponsoring door bedrijven, ouders en/of leerlingen
 - Crowdfunding
 - Gezamenlijke projectontwikkeling en financiering met bijvoorbeeld projectontwikkelaar of woningcorporatie
 - Voorfinanciering door uitvoerende partijen
3. Nieuwe contractvormen
4. Levensduurbenadering TCO
5. Innovatieve aanbesteding
6. Geïntegreerde contracten
7. Prestatie-afspraken
8. Eigendom installaties afstaan: lease, huren, huren/kopen en outsourcen van installaties
9. Eigendom vastgoed afstaan: verkopen/ sell en lease back van vastgoed, zoals bijvoorbeeld via Bewust investeren of Stichting maatschappelijk vastgoed.

10. (Partiële) doordecentralisatie

We gaan onderzoeken welke van deze mogelijkheden geschikt zijn voor de situatie in Haarlem met als doel meer (en sneller) projecten te realiseren dan mogelijk zou zijn met alleen traditionele financiering. Bovendien kan per project een andere financieringsvorm aantrekkelijk zijn. Alternatieve financiering kan er bijvoorbeeld mogelijk voor zorgen dat de geplande projecten in Schalkwijk en in het bijzonder de Boerhaavewijk sneller uitgevoerd kunnen worden. Gezien de grote hoeveelheid woningen die, ook nu al, worden gebouwd in het gebied, en de leerlingtoename die hiermee verwacht wordt, is het wenselijk om deze projecten zo snel als mogelijk uit te voeren.

3.9 Wat te doen met scholen die niet in het SHO genoemd worden

Op dit moment is er geen totaaloverzicht van de staat van de schoolgebouwen in Haarlem. In de eerste plaats is het uitvoeren van onderhoud een taak van de schoolbesturen. Maar het is in het belang van zowel gemeente als schoolbesturen om inzicht te krijgen in de staat van de schoolgebouwen. Hiervoor is samen met de schoolbesturen een traject bedacht. Het traject bestaat uit een aantal stappen, te weten:

- **Energielabels:** Binnen de opdracht van Brink Management & Advies die voor afdeling Vastgoed de vastgoedportefeuille in kaart brengt, zit een opdracht voor het opstellen van energielabels voor de schoolgebouwen. Het traject voor het opstellen van deze labels is in de zomervakantie van 2019 opgestart. Het project heeft een doorlooptijd van vier tot zes maanden. De eerste energielabels zijn inmiddels opgeleverd.
- **Technische nulmeting:** Wij gaan alle onderwijsgebouwen ouder dan tien jaar laten onderzoeken met een technische nulmeting. Op basis van deze nulmeting ontstaat zicht op de gehele portefeuille van onderwijsgebouwen om van daaruit een prioritering op te kunnen stellen voor aanpassingen aan en verbeteringen van de schoolgebouwen. Bij gebouwen ouder dan 30 jaar moet duidelijkheid komen over de keuze tussen vervangende nieuwbouw of renovatie in het komende IHP 2019-2022 en voor de komende 16 jaren. De nulmeting moet:
 - Inzicht geven in de huidige technische staat van het schoolgebouw aan de hand van een genormeerde methodiek.
 - Inzicht geven in de stand van zaken op portefeuilleniveau van alle Haarlemse scholen om onderlinge vergelijking mogelijk te maken.
 - Waardevolle en bruikbare informatie geven om een zorgvuldige afweging tussen renovatie en nieuwbouw te kunnen maken.
 - Inzicht bieden in de mogelijke prioritering van renovatie of vervangende nieuwbouw van schoolgebouwen op basis van een objectieve standaard.
- **Oppervlaktemeting (NEN 2580):** Alle schoolgebouwen waarbij dat nog niet is gebeurd, worden ingemeten inclusief de mogelijkheid om de bruto/nettoverhouding te toetsen. De meting is voorzien van duidelijk onderscheid tussen verschillende gebruikers zoals onderwijs, gymnastiek, kinderopvang, tijdelijk en permanent gebruik van ruimten.

Voor de stappen 2 en 3 hebben we samen met de schoolbesturen een opdracht uitgewerkt. Deze opdracht is samen met de afdeling inkoop gereed gemaakt en in de markt gezet. Eind 2019 is de opdracht gegeven. De nulmeting en de oppervlaktemeting worden in de eerste helft van 2020 uitgevoerd. Vervolgens worden de resultaten verwerkt in een nieuw SHO dat de periode van na 2022 bestrijkt.

4. Aangevraagde voorzieningen en uit te voeren projecten 2020-2022

In dit hoofdstuk wordt ingezoomd op de projecten die de komende jaren worden uitgevoerd. Dat is onderverdeeld in:

- De voorzieningen die voor het JOP 2020 zijn aangevraagd;
- De voorzieningen die in het Strategisch Huisvestingsplan 2019-2022 zijn genoemd;
- De al lopende projecten.

Daarna volgt een overzicht van de projecten waarvan wordt voorgesteld om deze in de periode 2020 – 2022 uit te voeren, met daarbij de bijbehorende budgetten. Afgesloten wordt met een overzicht van projecten die we verwachten in de periode na 2022 als gevolg van het doorschuiven van projecten uit de huidige periode en nieuwe projecten die er aan komen.

4.1 Hoe gaan we om met de aanvragen die voor het JOP 2020 zijn ingediend

Ieder jaar dienen de schoolbesturen aanvragen in voor uitbreidingen, nieuwbouw, renovatie etc. Deze aanvragen worden inhoudelijk en financieel beoordeeld door de gemeente. In december wordt door het college van B&W het Jaarlijks Onderwijshuisvestingsprogramma (JOP) vastgesteld nadat de raad de begroting heeft vastgesteld. Omdat het SHO 2019 – 2022 dit jaar wat betreft planning samenvalt met het JOP 2020, zijn deze keer de JOP aanvragen integraal opgenomen in deze notitie. Hieronder zijn alle aanvragen (met uitzondering van de eerste inrichting onderwijsleerpakket en meubilair) voor het JOP 2020 opgenomen met daarbij de toelichting en of het wel of niet wordt toegekend. De financiële consequenties zijn aan het eind van dit hoofdstuk opgenomen.

Project	In SHO 2019 - 2022 opgenomen?	Toelichting	Investering of exploitatie	Uitvoering
Nieuwbouw De Talenten + gymzaal	Ja	Dit project kan inhoudelijk worden toegekend, maar kan financieel worden uitgesteld naar na 2022, omdat de huidige eigenaar van het gebouw, woonstichting Elan, heeft aangegeven langer voorbereidingstijd nodig te hebben.	Investering	Toekennen 2023 – 2024
Vervangen 5 semipermanente lokalen De Zonnewijzer + uitbreiding tot 16 groepen	Ja	De vervanging van de 5 semipermanente lokalen is noodzakelijk omdat deze er al langer staan dan technisch wenselijk. Er zijn organisatorische, stedenbouwkundige, financiële en onderwijskundige redenen om het gebouw meteen uit te breiden om een verdere leerlingengroei op te	Investering	Gedeeltelijk toekennen 2020

		vangen. Vanwege de onzekerheid over het leerlingenaantal en de financiële beperkingen wordt de uitbreiding vooralsnog niet toegekend. Echter, de situatie van de Zonnewijzer moet in samenhang bekeken worden met de huisvesting van de Verbeelding. Op basis van de ontwikkelingen komend half jaar, moet gekozen worden voor een oplossing die het beste recht doet aan de leerlingenontwikkeling, financiën en beschikbare locaties.		
Tijdelijke huisvesting De Zonnewijzer	Ja	Tijdens het vervangen van de 5 semipermanente lokalen moeten deze leerlingen in tijdelijke huisvesting ondergebracht worden. Dit past binnen de huidige exploitatiebegroting.	Exploitatie	Toekennen 2020
Permanente uitbreiding Mgr. Huibersschool + gymzaal	Ja	Dit project kan plaatsvinden op eigen perceel. Het bestemmingsplan hiervoor is aangepast. Dit betekent dat het project snel uitgevoerd kan worden en de school kan uitgroeien tot volwaardige 9-klassige basisschool met moderne gymzaal. Uitvoering is voorzien in 2020/2021. Gestart wordt met de gymzaal en vervolgens met de uitbreiding van de school.	Investering	Toekennen 2020 – 2022
Tijdelijke uitbreiding Mgr. Huibersschool	Nee	Omdat de school verder groeit, heeft de school een 6e lokaal aangevraagd. Deze wordt tijdelijk neergezet, vooruitlopend op de uitbreiding van de school. Dit past binnen de huidige exploitatiebegroting.	Exploitatie	Toekennen 2020
Permanente uitbreiding De Verbeelding	Ja	De Verbeelding is een nieuwe school sinds 2017. De school moet uitgroeien tot een volwaardige school. Het is niet mogelijk om het huidige gebouw uit te breiden met een verdieping. Zodoende moet overwogen worden het gebouw te slopen en op het kavel nieuwbouw te plegen. Een andere mogelijkheid is het zoeken en vinden van een alternatieve locatie waarbij gebruik gemaakt wordt van de bestaande gebouwenvoorraad. Huisvesting van de Verbeelding moet in	Investering	Toekennen 2020 - 2021

		samenhang met de Zonnewijzer.		
In gebruik nemen 2e unit De Verbeelding	Nee	De Verbeelding moet, vooruitlopend op vervangende nieuwbouw, binnen het huidige gebouw met een 2e unit groeien. Het gebouw moet daarvoor wel beperkt worden aangepast. De kosten hiervan passen binnen de huidige exploitatiebegroting.	Exploitatie	Toekennen 2020
Nieuwbouw De Wijde wereld	Ja	Hoewel financiën voor vervangende nieuwbouw van deze school nog ontbreken, is het wel het belangrijk om alvast te beginnen met voorbereidende werkzaamheden. Het advies is daarom om een voorbereidingskrediet van 5% beschikbaar te stellen o.b.v. de het SHO 2018-2022 opgenomen investering.	Investering	Gedeeltelijk toekennen, uitvoering na 2022
Nieuwbouw De Globe	Ja	In het 1e kwartaal van 2020 vindt een stedenbouwkundige verkenning plaats over hoe de maatschappelijke voorzieningen aan de Floris van Adrichemlaan het beste ingepast kunnen worden, inclusief de nieuwbouw van de scholen. Er zijn nog geen middelen beschikbaar om deze scholen daadwerkelijk te bouwen. Voorgesteld wordt om een voorbereidingskrediet van 5% beschikbaar te stellen o.b.v. de in het SHO 2018-2022 opgenomen investering zodat er een aanbestedingsgereed ontwerp gemaakt kan worden dat na 2022 snel uitgevoerd kan worden. Op deze manier verliezen we minder tijd en faciliteren we de schoolbesturen op een juiste manier bij het tot stand brengen van vervangende nieuwbouw.	Investering	Gedeeltelijk toekennen, uitvoering na 2022
Nieuwbouw De Wadden Boerhaave	Ja	Hiervoor geldt hetzelfde als bij de Globe.	Investering	Gedeeltelijk toekennen, uitvoering na 2022
Permanente uitbreiding Coornhert	Ja	Voorgesteld wordt deze investering door te schuiven naar 2023. De huidige leerlingen worden gehuisvest in noodlokalen. Dat betekent dat de huur van deze lokalen langer doorloopt. De komende jaren	Investering	Gedeeltelijk toekennen, uitvoering 2023

		wordt gewerkt aan de uitwerking van het plan zodat bepaald kan worden wat het totaalbudget moet gaan worden. Voorgesteld wordt om wel een voorbereidingskrediet van 5% beschikbaar te stellen o.b.v. de in het SHO 2018-2022 opgenomen investering zodat er een aanbestedingsgereed ontwerp gemaakt kan worden dat in 2023 uitgevoerd kan worden. Op deze manier verliezen we minder tijd en faciliteren we de schoolbesturen op een juiste manier bij het tot stand brengen van vervangende nieuwbouw.		
Huisvesting ISH	Ja	De gemeente heeft zich gecommitteerd om aan 360 ISH leerlingen huisvesting te bieden. De ISH is op dit moment gevestigd aan de Schreveliusstraat en aan de Oorkondelaan. Op dat laatste adres loopt het huurcontract af per 1-1-2021. Na die datum zouden de leerlingen op straat staan als er geen alternatieve huisvesting beschikbaar is. De meest voor de hand liggende optie is het huisvesten van de ISH in het gebouw van de Paulus Mavo, indien deze beschikbaar komt. Hoewel niet ideaal, is deze locatie momenteel de enige reële optie voor huisvesting van de ISH. Het kan geschikt gemaakt worden voor met name het VO-gedeelte van de ISH. Het PO gedeelte blijft dan vooralsnog gehuisvest op de Schreveliusstraat. Mogelijk opteert het schoolbestuur ervoor om op die laatste locatie 3 tijdelijke lokalen te plaatsen voor PO-leerlingen omdat de locatie Paulus Mavo hiervoor minder geschikt is. De ruimtebehoefte van de ISH wordt in overeenstemming gebracht met de beschikbare en te creëren ruimte in beide gebouwen.	Investering	Toekennen 2020
Aanpassen gebouw Sterren College t.b.v. het Spaarne	Ja	Het gebouw van het Sterren College zal, indien de totale geplande verbouwing van het gebouw uitgevoerd wordt, vanaf	Investering	Gedeeltelijk toekennen 2020

College		schooljaar 2020/2021 onderdak bieden aan de leerlingen van het huidige Sterren College, Paulus Mavo en Daaf Geluk onder de nieuwe naam Spaarne College. Het gebouw van het Sterren College moet hiervoor worden aangepast. Dit om praktijkruimten aan te passen naar theorielokalen, veilige hoeken te creëren in het gebouw voor de verschillende doelgroepen en om het binnenklimaat aan te passen aan de nieuwe indeling. Het schoolbestuur heeft een bijdrage van de gemeente gevraagd in de verbouwingskosten. Het aanpassen van een schoolgebouw is de verantwoordelijkheid van een schoolbestuur. Echter, omdat door de verbouwing de capaciteit van het gebouw toeneemt (plek voor meer leerlingen), is een bijdrage van de gemeente mogelijk. Capaciteitsuitbreiding is een gemeentelijke taak. De aanpassingen vertegenwoordigen een toename van de effectieve capaciteit van 435 m² BVO. De bijbehorende investering op basis van renovatietarief wordt beschikbaar gesteld, aangevuld met de benodigde aanpassing van het binnenklimaat voor deze vierkante meters. Deze toekenning hangt wel samen met de capaciteitstoename en het beschikbaar komen van het gebouw van de Paulus Mavo. Voor de Internationale Schakelklas (ISK) is in het nieuwe Spaarne College door de samenvoeging mogelijk geen plaats meer. Dunamare zoekt samen met de gemeente naar een passende oplossing voor deze onderwijsvoorziening.		
Permanente uitbreiding ECL	Nee	Bij de hoofdlocatie van het ECL aan de Zuider Emmakade staat een semipermanent gebouw. Dit gebouw is aan het einde van zijn technische levensduur. Vervanging van dit lokaal is technisch gezien noodzakelijk en	Investering	Toekennen 2020

		op basis van het leerlingenaantal nodig. Voorgesteld wordt deze aanvraag toe te kennen.		
Permanente uitbreiding Al Ikhlaas	Nee	Zomer 2019 is de begane grond van het gebouw aan het Spijkerboorpad geschikt gemaakt voor basisschool Al Ikhlaas. Vanwege de groei van de school zit het gebouw echter meteen vol. De school kan de komende twee jaar nog verder groeien in het 'rode gebouw' aan de Aziëweg. Mogelijk moeten daarna(ast) noodlokalen worden geplaatst. Voorgesteld wordt een mogelijke permanente uitbreiding mee te nemen bij het opstellen van het SHO voor na 2022.	n.v.t.	Afwijzen, mogelijk toekennen na 2022
Tijdelijke uitbreiding Al Ikhlaas	Nee	Al Ikhlaas heeft een extra tijdelijk lokaal aangevraagd. Daarin kan voorzien worden in het 'rode gebouw' aan de Aziëweg. Dit gebouw staat er nog zolang de renovatie van de Rudolf Steinerschool nog niet gereed is. Dit heeft geen financiële consequenties.	Exploitatie	Toekennen 2020
Renovatie De Kring, Parklaan 108	Nee	Spaarnesant heeft een aanvraag ingediend voor de renovatie van het monumentale gebouw van de Kring. Hiervoor wordt € 850.000 geraamd waarvan € 450.000 aan de gemeente wordt gevraagd. De genoemde maatregelen zijn bijna allemaal maatregelen waarvoor het schoolbestuur wordt bekostigd door het rijk. Bij een aantal maatregelen, zoals vervanging van het kozijn kun je wellicht meer spreken van renovatie, al kon tot 2015 de vervanging van buitenkozijnen worden aangevraagd bij de gemeente. Sinds 2015 zijn deze onderhoudswerkzaamheden aan de 'buitenzijde' door het Rijk overgeheveld naar de schoolbesturen. Echter, hoewel over monumenten niets is vastgelegd in de verordening, is het reëel om hierover het gesprek aan te gaan. Bovendien leidt een aantal van de maatregelen tot	n.v.t.	Afwijzen

		energiebesparing en worden daarmee terugverdiend door het schoolbestuur. Het advies is daarom om de aanvraag af te wijzen. In het kader van het kwaliteitskader worden alle scholen in kaart gebracht en worden afspraken gemaakt over kostenverdeling tussen gemeente en schoolbesturen. Spaarnesant wordt geadviseerd om op de resultaten van het kwaliteitskader te wachten.		
Inpandige permanente uitbreiding Ter Cleeff	Nee	In het SHO is opgenomen dat op de Korte Verspronckweg een nieuw gebouw voor de Vrije School gebouwd zou worden, zodat de locatie aan de Wouwermanstraat (waar nu de Vrije School is gehuisvest) vrij zou komen t.b.v. Ter Cleeff. Spaarnesant, het schoolbestuur van Ter Cleeff, heeft echter besloten dat zij de school willen huisvesten binnen het hoofdgebouw en geen dislocatie meer willen vormen. Dat zou kunnen door het huidige gebouw te vergroten. De gemeente is echter geen eigenaar van dit gebouw en huurt dit van een derde. Daarom moet nader onderzocht worden of dit mogelijk is, wat dit betekent voor het huurcontract en voor de plannen voor de Vrije School. Daarom wordt voorgesteld deze aanvraag nu af te wijzen maar wel door te gaan met het onderzoeken van deze optie.	n.v.t.	Afwijzen
Tijdelijke uitbreiding IKC Focus	Nee	Sinds enige jaren vormt SBO Focus een zorg-IKC, waarbij speciaal onderwijs, speciaal basisonderwijs en jeugdzorg onder een dak gehuisvest zijn. Dit leidt tot veel voordelen voor de kinderen. Echter, het gebouw biedt niet voldoende ruimte om al deze voorzieningen te huisvesten. Daarom is uitbreiding met 3 lokalen aangevraagd. Aangezien het gebouw zodanig is gebouwd dat aanpandige uitbreiding niet mogelijk is, moeten hiervoor	Exploitatie	Toekennen 2020

		lokalen op het plein worden geplaatst. Dit kan in de vorm van huur of koop of huurkoop. Aangezien het zorg-IKC een voorziening is die gewenst is, wordt voorgesteld de uitbreiding toe te kennen in de vorm van huur. Dit past binnen de huidige exploitatiebegroting.		
Tijdelijke uitbreiding Vrije School Kennemerland	Nee	Enkele jaren geleden is afgesproken dat het gebouw aan de Korte Verspronckweg stapsgewijs door de Vrije School in gebruik genomen kan worden zodat de school kan uitgroeien tot volwaardige locatie. Hiervoor moeten beperkte verbouwingen uitgevoerd worden. De kosten hiervan passen binnen de huidige exploitatiebegroting.	Exploitatie	Toekennen 2020
Sancta Maria vergoeding huur sportterrein	Nee	Het Sancta Maria heeft een vergoeding aangevraagd voor de huur van het sportterrein. Deze vergoeding is geen aan te vragen voorzieningen in de onderwijshuisvesting omdat de school geen huur betaalt maar alleen exploitatiekosten en wordt daarom afgewezen.	n.v.t.	Afwijzen

4.2 Hoe gaan we om met projecten die wel in het SHO staan maar nog niet zijn aangevraagd?

Een aantal van de in het SHO 2019-2022 genoemde projecten zijn voor het JOP 2019 en JOP 2020 aangevraagd. Een aantal andere projecten is nog niet aangevraagd. In onderstaande tabel wordt voorgesteld hoe hiermee om te gaan.

Project	Toelichting	Uitvoering
Verplaatsing Liduïnaschool (incl. gymzaal)	De uitvoering van dit project is afhankelijk van de eigenaar van de grond van het Sonnebornterrein. De gesprekken hierover lopen maar het is moeilijk te zeggen of deze ontwikkeling voor of na 2022 gaat plaatsvinden.	Na 2022
Nieuwbouw Vrije School (incl. gymzaal)	De uitvoering van dit project is afhankelijk van het tempo van ontwikkeling van de locatie Korte Verspronckweg. De gemeente is eigenaar van deze locatie. Het is moeilijk te zeggen of deze ontwikkeling voor of na 2022 gaat plaatsvinden.	Na 2022
Nieuwbouw ITK of Zuiderpolder	In het SHO was de nieuwbouw van de Zuiderpolder opgenomen waarbij de ITK mogelijk naar het gebouw van de Zuiderpolder kan verhuizen. Op de	Na 2022

	langere termijn was nieuwbouw van de ITK opgenomen. Zoals het er nu naar uitziet, is het gebouw van de Zuiderpolder te klein voor het huisvesten van de ITK. Het lijkt daarom logischer nieuwbouw voor de Zuiderpolder niet uit te voeren omdat het huidige gebouw geschikt is. Daarvoor in de plaats moet nieuwbouw van de ITK worden overwogen. Onlangs is besloten om het kavel van de ITK niet mee te nemen in de herontwikkeling van het Prinses Beatrixplein. Dat betekent dat nieuwbouw van de ITK nog niet aan de orde is. Het gebouw voldoet op dit moment al zou de ITK graag zien dat er extra tijdelijke lokalen worden geplaatst.	
Twee gymzalen Floris van Adrichemlaan	Ten behoeve van de scholen De Globe, Don Bosco en de Wadden zijn 2 gymzalen nodig in de zone Floris van Adrichemlaan. De uit te voeren stedenbouwkundige verkenning moet uitwijzen wat een goede fasering is voor de realisatie van de voorzieningen. Aangezien de verwachting is dat de scholen na 2022 worden gerealiseerd, kunnen ook de twee gymzalen na die tijd worden gerealiseerd.	Na 2022
Nieuwbouw Bavo school in de Spoorzone	De uitvoering van dit project is afhankelijk van het tempo van ontwikkeling van de locatie van het zoekgebied voor een school, sportvelden en sportzaal. De gemeente is eigenaar van een deel van deze locatie. Het is moeilijk te zeggen of deze ontwikkeling voor of na 2022 gaat plaatsvinden.	Na 2022
• Uitbreiding Zuidwester • Uitbreiding Beatrixschool • Nieuwbouw Don Bosco • Nieuwbouw De Meer • Nieuwbouw De Wadden Molenwijk • Nieuwbouw De Brandaris • 2e IKC Spaarndamseweg (De Cirkel)	Deze projecten stonden altijd al gepland voor na 2022 en dat levert geen problemen op.	Na 2022

4.3 Hoe gaan we om met projecten die al beschikt zijn maar nog niet (geheel) zijn uitgevoerd?

De volgende projecten bevinden zich momenteel in verschillende fases van uitvoering. Voor een tweetal projecten geldt dat het verstandig is om het budget te verhogen gebaseerd op de huidige stijging van de prijzen in de bouw.

Project	Toelichting	Uitvoering
Molenwiek Dalton	Dit project is in het 4e kwartaal van 2019 opgeleverd binnen het budget dat daarvoor beschikbaar is gesteld.	2018-2019
Cruquius	Dit project is gestart en zal in 2020 worden opgeleverd. Het beschikbaar gestelde krediet is	2019-2020

	conform de prijsopgave in het bouwteam.	
Gymzaal Phoenixstraat	Dit project is gestart en zal in 2021 worden opgeleverd. Het krediet is verhoogd en daarmee aangepast aan de huidige marktprijzen. Aanbesteding moet nog plaatsvinden.	2019-2021
Rudolf Steiner	Dit project is gestart en zal in 2021 worden opgeleverd. Het krediet is verhoogd en daarmee aangepast aan de huidige marktprijzen.	2019-2021
Schoter	Dit project is beschikt en bevindt zich nu in de fase van het VO. Volgens planning wordt het in 2022 opgeleverd. Het beschikbaar gestelde budget is gebaseerd op een investering van € 2.000/m ² BVO. Het is raadzaam rekening te houden met een verhoging van het budget naar prijspeil 2022.	2019-2022
Stedelijk Gymnasium	Dit project is beschikt en bevindt zich in de fase van het VO. De bouwheer heeft grote moeite om het project binnen het budget te krijgen. Aan renovatie zitten meer risico's dan aan uitbreiding of nieuwbouw. Het is zeer de vraag of het project in de huidige vorm uitgevoerd kan worden. Het is raadzaam rekening te houden met een verhoging van het budget naar 50% van actuele nieuwbouwkosten zoals gebruikelijk is bij een grootschalige renovatie.	2020-2022
Interne uitbreiding Lidiūnaschool	Dit project is beschikt. De school onderzoekt op welke manier dit gerealiseerd kan worden. Er is een taakstellend budget van € 200.000 beschikbaar gesteld.	2019

4.4 Tot welke prioriteit leidt al het bovenstaande voor de periode 2020-2022

Binnen het IP 77.01 zijn de volgende budgetten tot en met 2022 nog beschikbaar en nog niet toegekend aan een project:

Programmaliĳn Schalkwijk	€ 1.641.554
Kadernota 2018 BO	€ 12.199.984
Kadernota 2018 VO	€ 3.161.000

Totaal	€ 17.002.538
--------	--------------

In 2023 wordt volgens planning hieraan toegevoegd (zoals opgenomen in de Kadernota 2019):

Dolhuys	€ 900.000
(teruggave bijdrage onderwijshuisvesting aan renovatie Dolhuys in 2019)	
Coornhert	€ 2.000.000

Gezien paragrafen 3a tot en met 3c en gezien het beschikbare budget, wordt voorgesteld in de komende periode de volgende projecten uit te voeren t.l.v. het investeringsbudget.

Project	Start	Sector	Omschrijving	(aanvullend)
---------	-------	--------	--------------	--------------

	uitvoering			Budget incl. BTW, afgerond op duizendtallen
Permanente uitbreiding Schoter	2021	VO	Verhoging budget i.v.m. hogere marktprijzen (2.611 m ² BVO)	€ 1.632.000
Bouwrijp maken grond uitbreiding Schoter	2021	VO	Niet eerder opgenomen voorziening	€ 300.000
Renovatie Stedelijk Gymnasium	2021	VO	Verhoging budget i.v.m. hogere marktprijzen (50% van 3.300m ² BVO)	€ 532.000
Permanente uitbreiding Coornhert	2023	VO	Toekennen voorbereidingskrediet van 5% van het budget opgenomen in het SHO	€ 190.000
Geschikt maken gebouw Sterren College	2020	VO	Toekennen bijdrage in het vergroten van de capaciteit t.b.v. Spaarne College	€ 604.000
Vervangen semipermanent lokaal ECL door permanente uitbreiding	2020	VO	Totaalbudget voor het vervangen van deze lokalen voor permanente uitbreiding (200 m ²)	€ 500.000
Huisvesting ISH, waarschijnlijk door het geschikt maken gebouw Paulus Mavo	2020	VO&PO	Toekennen verbouwingskosten t.b.v. ISH	€ 2.000.000
Vervangen 5 semipermanente lokalen Zonnewijzer door permanente uitbreiding	2020	PO	Totaalbudget voor het vervangen van deze lokalen voor permanente uitbreiding (125 leerlingen, 629 m ² BVO)	€ 1.573.000
Permanente uitbreiding Mgr. Huibersschool	2021	PO	Totaalbudget voor de permanente uitbreiding van de school met 5 lokalen (125 leerlingen, 629 m ² BVO)	€ 1.652.000
Gymzaal Mgr. Huibersschool	2020	PO	Totaalbudget voor de nieuwbouw van een gymzaal bij deze school (505 m ² BVO), excl. bijdrage vanuit sport (ter hoogte van € XXX)	€ 1.263.000 (+ € 480.000 bijdrage vanuit sport)
Vervangende nieuwbouw de Verbeelding	2020	PO	Totaalbudget voor de nieuwbouw van de school (225 leerlingen, ca. 1.300 m ² BVO). De definitieve invulling is afhankelijk van de te kiezen locatie.	€ 3.330.000
Nieuwbouw De wijde wereld	z.s.m.	PO	Toekennen voorbereidingskrediet van 5% van het budget	€ 158.000

			opgenomen in het SHO	
Nieuwbouw De globe	Na 2022	PO	Toekennen voorbereidingskrediet van 5% van het budget opgenomen in het SHO	€ 313.000
Extra bijdrage fietsenkelder sporthal sportweg	2021	VO	De nieuwe fietsenkelder onder de sporthal wordt halfverdiept aangelegd en is ook t.b.v. het Schoter.	€ 200.000
Nieuwbouw De wadden Boerhaave	Na 2022	PO	Toekennen voorbereidingskrediet van 5% van het budget opgenomen in het SHO	€ 313.000
Aardgasvrij maken Cruquius	2020	PO	Toekennen van een bijdrage om de Cruquius aardgasvrij te maken	€ 22.000
Aardgasvrij maken Molenwiek Dalton	2019	PO	Toekennen van een bijdrage om de uitbreiding van de Molenwiek Dalton aardgasvrij te maken	€ 100.000
Totaal VO				€ 4.958.000
Totaal PO				€ 9.724.000
Totaal VO + PO				€ 14.682.000
Stelpost prijsverhogingen (10% van totaalbudget)				€ 1.700.000
Stelpost strategische aankopen, versnellingen en onvoorzien, kosten sloop en bouwrijp maken				€ 620.538
Totaal				€ 17.002.538

* Berekening: € 2.500/m² BVO, prijspeil 2020. Uitvoering in 2021: + 5% (€ 2.625), uitvoering in 2022: + 5% + 5% (€ 2.760).

Bovenstaande betekent dat aanvullende aanvragen voor het JOP 2021 en 2022 niet zullen worden gehonoreerd voor zover deze voorzien waren. Voor noodsituaties geldt altijd dat indien deze zich voordoen, een schoolbestuur hiervoor een aanvraag kan indienen.

4.5 Doorkijk naar de periode 2023 - 2026

Als gevolg van de noodzakelijke prioritering, is een groot aantal projecten doorgeschoven naar de periode 2023 - 2026. Daarnaast is voor een aantal scholen duidelijk geworden dat een investering na 2022 wenselijk is. Daarom is hieronder opgenomen wat op dit moment bekend is aan wenselijke investeringen in de periode 2023 - 2026. Let op: Er heeft nog geen volledige inventarisatie plaatsgevonden, dus deze lijst is nog niet volledig. De uitkomsten van de nulmeting die in de eerste helft van 2020 wordt uitgevoerd, moeten worden meegenomen. Voor een klein deel is er overlap

met onderstaande lijst. Daarnaast zijn de benodigde investeringen ook afhankelijk van de daadwerkelijke leerlingengroei. Wanneer de woningbouw sneller of juist langzamer gaat, heeft dit invloed op de leerlingengroei en ook op de benodigde investeringen. Daarnaast is gerekend met een investering van € 3.000,-/m² BVO. Dit is een richtgetal omdat we nog niet weten hoe de bouwkosten zich de komende jaren gaan ontwikkelen. Ook zijn hierbij nog niet de kosten voor sloop en bouwrijp maken (investeringslasten) en tijdelijke huisvesting en asbestsanering (exploitatiekosten) opgenomen.

Project	Sector	Omschrijving	Budget incl. BTW (o.b.v. € 3.000/m ²)	Doorschuif of nieuw project?
Aansluiten nieuwbouw Schoter op oudbouw	VO	Vanwege de uitbreiding van het Schoter moet de bestaande bouw aangepast worden	€ 1.000.000	Nieuw
Permanente uitbreiding Coornhert Lyceum	VO	Permanente uitbreiding Coornhert met ca. 1.360 m ² BVO	€ 2.080.000*	Doorschuif
Vervangende nieuwbouw Liduinaschool, locatie Timorstraat (incl. gymzaal)	PO	Realiseren vervangende nieuwbouw, ca. 2.500 m ² BVO school + 505 m ² BVO gymzaal, mogelijk op het Sonnebornterrein	€ 9.015.000	Doorschuif
Vervangende nieuwbouw Vrije School (incl. gymzaal)	PO	Realiseren vervangende nieuwbouw, ca. 1.700 m ² BVO school + 1.010 m ² BVO sportzaal, op de locatie Korte Verspronckweg	€ 8.130.000	Doorschuif
Vervangende nieuwbouw Bavo basisschool	PO	Realiseren vervangende nieuwbouw, ca. 2.500 m ² BVO school + 505 m ² BVO gymzaal in de ontwikkelzone zuidwest	€ 9.015.000	Doorschuif
Vervangende nieuwbouw de Globe	PO	Realiseren vervangende nieuwbouw, ca. 2.500 m ² BVO school	€ 7.500.000	Doorschuif
Vervangende nieuwbouw de Wadden Boerhaave	PO	Realiseren vervangende nieuwbouw, ca. 2.500 m ² BVO school	€ 7.500.000	Nieuw
Vervangende nieuwbouw Don Bosco	PO	Realiseren vervangende nieuwbouw, ca. 2.500 m ² BVO school	€ 7.500.000	Nieuw
Vervangende nieuwbouw de Brandaris	PO	Realiseren vervangende nieuwbouw, ca. 1.300 m ² BVO school	€ 3.900.000	Nieuw
Vervangende	PO	Realiseren vervangende	€ 3.900.000	Nieuw

nieuwbouw de Wadden Molenwijk		nieuwbouw, ca. 1.300 m ² BVO school		
Twee gymzalen Floris van Adrichemlaan	PO	Realiseren sportzaal, ca. 1.010 m Realiseren vervangende	€ 3.030.000	Nieuw
Vervangende nieuwbouw De Wijde Wereld	PO	Realiseren vervangende nieuwbouw, ca. 1.500 m ² BVO school	€ 4.500.000	Doorschuif
Vervangende nieuwbouw De Cirkel	PO	Realiseren vervangende nieuwbouw, ca. 2.500 m ² BVO school + 505 m ² gymzaal	€ 9.015.000	Nieuw
Vervangende nieuwbouw Prof. Dr. Van Gilseschool	SO	Realiseren vervangende nieuwbouw, ca. 1.500 m ² BVO school + 505 m ² gymzaal	€ 6.015.000	Nieuw
Uitbreiding De Zonnewijzer	PO	Realiseren uitbreiding school, ca. 830 m ² BVO.	€ 2.490.000	Doorschuif
Vervangende nieuwbouw ITK	PO	Realiseren vervangende nieuwbouw, ca. 1.100 m ² BVO school + 505 m ² gymzaal	€ 4.815.000	Nieuw
Vervangende nieuwbouw De Talenten	PO	Realiseren vervangende nieuwbouw, ca. 1.350 m ² BVO school + 505 m ² gymzaal	€ 5.565.000	Nieuw
Uitbreiding Al Ikhlaas	PO	Realiseren uitbreiding school, ca. 460 m ² BVO	€ 1.380.000	Nieuw
		TOTAAL	€ 96.350.000**	

* In het IP is voor het jaar 2023 al € 2.000.000 voor het Coornhert opgenomen.

** Waarvan € 42.730.000,- doorgeschoven projecten en € 53.620.000,- nieuwe projecten, of projecten die al voor na 2022 waren opgenomen

Dit is een uitgave van gemeente Haarlem,
13 januari 2020

Postbus 511
2003 PB Haarlem
Tel. 14 023

haarlem.nl